

Dolní Břežany, 16. ledna 2018

Č. j.: 22/2017

Námitky školy k Protokolu o kontrole a k Inspekční zprávě

Čj. ČŠIS-2488/17-S a Čj. ČŠIS-2487/17-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Břežany
Sídlo	Na Vršku 290, 252 41 Dolní Břežany
E-mail	skola@skolabrezany.cz
IČ	62935747
Identifikátor	600053105
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Iva Fischerová
Zřizovatel	Obec Dolní Břežany
Místo	Na Vršku 290, 252 41 Dolní Břežany
Termín inspekční činnosti	13. - 15. 11. a 20. - 21. 11. 2017
Kontrolované období	Kalendářní rok 2016 a 2017 k datu kontroly Školní rok 2016/2017 a 2017/2018 k datu kontroly

V období 13. - 15. 11. a 20. - 21. 11. 2017 proběhla kontrola dodržování právních předpisů a veřejnosprávní kontrola podle § 174 odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), v Základní škole a Mateřské škole Dolní Břežany, dále jen „ZŠ“ nebo „škola“.

Protokol z uvedené kontroly a Inspekční zprávu obdržela škola dne 3. 1. 2018.

Proti způsobu kontroly, skutkovým zjištěním obsaženým v Protokolu o kontrole a Inspekční zprávě podává škola tyto formální a věcné námitky:

1. Námitky školy k Protokolu o kontrole

Pro větší přehlednost uvádíme vyjádření a stanoviska školy zeleně.

1.1. Formální stránka Protokolu

Náležitosti protokolu a jeho zpracování stanoví zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (Kontrolní řád) v § 12. V rozporu s tímto paragrafem Protokol neobsahuje náležitosti uvedené v § 12 odst. 1 písmeno c, g, h.

- a) V Protokolu není uveden důvod přizvání přizvané osoby.
- b) Protokol neobsahuje specifikaci posledního kontrolního úkonu předcházejícího vyhotovení Protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden.
- c) U žádného kontrolního zjištění není uveden podklad, z kterého kontrolní zjištění vychází. Soubor podkladů je uveden toliko v závěru Protokolu a Inspekční zprávy.

1.2. Bod 1 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.3. Bod 2 Protokolu

Nedostatek ve školním řádu MŠ odstranila ředitelka v průběhu inspekce.

1.4. Bod 3 Protokolu

Školní vzdělávací program ŠD je již upraven a bude zaslán ČŠI.

1.5. Bod 4 Protokolu

1.5.1. Citace bodu 4 Protokolu:

Kontrola dodržování § 2 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 36 odst. 4 a § 46 odst. 1 školského zákona, ve znění účinném v kontrolovaném období (zápis k povinné školní docházce)

Jako místo zápisu k povinné školní docházce určila ředitelka budovu školy, dobu zápisu stanovila v souladu správním předpisem na 4. 4. 2017 a oznámila to dne 6. 3. 2017 způsobem v místě obvyklým (tj. vývěskami v Obci Dolní Břežany, na budově školy a webových stránkách školy). Dne 6. 3. 2017 škola zveřejnila „Kritéria pro přijímání dětí do 1. ročníku ZŠ“ a „Pokyny pro rodiče budoucích prvňáčků“¹¹. Kritériem pro přijetí bylo na prvním místě trvalé bydliště dítěte ve školském obvodu, na druhém místě bylo stanoveno, že děti s trvalým pobytem mimo školský obvod základní školy (dále ZŠ) budou přijímány na základě ověření matematických a jazykových předpokladů, a to do naplnění prvních tříd. Počet míst v prvních třídách pro školní rok 2017/2018 byl podle sdělení ředitelky 72 a byl uveden v souvislosti s vyhlášením zápisu. K zápisu se přihlásilo 76 žáků ze školského obvodu. Šesti z nich bylo vydáno rozhodnutí o povolení odkladu povinné školní docházky, všem zbývajícím sedmdesáti bylo vydáno rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání. Z oblasti mimo školský obvod se přihlásilo 31 uchazečů o přijetí. Dvěma bylo vydáno rozhodnutí o povolení odkladu povinné školní docházky, šesti bylo vydáno rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání (z nich čtyři byli přijati dodatečně po uvolnění míst žáky, kteří do ZŠ nenastoupili) a 23 jich bylo nepřijato. O přijetí nebo nepřijetí uchazeče z oblasti mimo školský obvod rozhodovalo jeho pořadí stanovené podle počtu bodů získaných v testu ověření matematických a jazykových předpokladů.

Pro přijímání dětí s místem trvalého bydliště mimo školský obvod ZŠ může ředitel školy podle § 164 odst. 1 písm. a) školského zákona stanovit kritéria, která musí být v souladu se zásadou rovného přístupu. Školský zákon nestanoví dítěti povinnost zúčastnit se zápisu k povinnému školnímu vzdělávání. Využití testu jako kritéria pro rozhodování o přijetí/nepřijetí však účast dítěte při zápisu nejenom předpokládá, ale také vyžaduje. Škola tak výše uvedeným jednáním dítěti ukládá povinnost nad rámec zákona. Právo žáka na vzdělání v případě základního vzdělávání splývá s jeho povinností plnit povinnou školní docházku. Nelze, aby ZŠ používala výsledek testu pro rozhodování o (ne)přijetí nespádového dítěte. Takový postup odporuje § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona a § 3 odst. 1 antidiskriminačního zákona, jelikož cíl, který sleduje, není legitimní.

Ani ZŠ profilující se rozšířenou výukou některých předmětů tedy nemůže jako orgán veřejné správy podmiňovat realizaci práva na vzdělání (přijetí k povinnému základnímu vzdělávání) úspěšností v testu. Takový postup předpokládá, že se rodina podílela na rozvoji talentu svého dítěte již v předškolním věku dítěte. Toto kritérium může mít nepřímo diskriminační dopad např. na děti, které pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Ověřování matematických a jazykových předpokladů bylo nesprávně součástí přijímání k povinnému základnímu vzdělávání.

Bylo zjištěno porušení § 2 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 36 odst. 4 školského zákona.

1.5.2. Citace souvisejících právních ustanovení (jejichž porušení je škole vytýkáno):

§ 2 odst. 1 písm. a) školského zákona

Vzdělávání je založeno na zásadách

rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,

§ 36 odst. 4 školského zákona

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

§ 36 odst. 7 školského zákona

Ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáky umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.

§ 46 odst. 1 školského zákona

Místo a dobu zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v souladu s § 36 odst. 4, a oznámí to způsobem v místě obvyklým. O přijetí k základnímu vzdělávání rozhoduje ředitel školy za podmínek stanovených v § 36.

1.5.3. Námitky školy

Škola má za to, že v daném případě nedošlo k porušení školského zákona a už vůbec ne § 2 odst. 1 písm. a) a § 36 odst. 4., natož pak ustanovení § 46 odst. 1.

Kontrolní zjištění jsou nesprávná a v rozporu se skutečným stavem věci. V bodě 4 Protokolu nejsou uvedeny podklady, z kterých údajná kontrolní zjištění vycházejí.

1.5.3.1. Citace z Protokolu

Kontrolní orgán tvrdí: Ani ZŠ profilující se rozšířenou výukou některých předmětů tedy nemůže jako orgán veřejné správy podmiňovat realizaci práva na vzdělání (přijetí k povinnému základnímu vzdělávání) úspěšností v testu. Takový postup předpokládá, že se rodina podílela na rozvoji talentu svého dítěte již v předškolním věku dítěte. Toto kritérium může mít nepřímo diskriminační dopad např. na děti, které pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Ověřování matematických a jazykových předpokladů bylo nesprávně součástí přijímání k povinnému základnímu vzdělávání.

1.5.3.2. Vyjádření školy

Argumentace kontrolního orgánu není správná.

- a) Jednak je nutno poukázat, že uvedené zjištění je fabulací kontrolního orgánu. Při rozhodování o přijetí do třídy s rozšířenou výukou nebylo postupováno podle výsledků žádného testu, uchazeči žádný test nevypracovávali, děti (nespádové) procházely pouze ověřováním matematických a jazykových předpokladů ve formě rozhovoru se speciálním pedagogem školy, ve kterém byly zjišťovány předpoklady dítěte. Žádný test není ani uveden v bodech 1-54 v seznamu dokladů, o které se kontrolní zjištění opírají. Toto tvrzení kontrolního orgánu tak nemá podklad v skutkových zjištěních, přesto se objevuje jak v Protokolu, tak v Inspekční zprávě.
- b) Inspekční orgán v daném případě nerozlišuje mezi spádovým a nespádovým dítětem. Právo na vzdělání je realizováno spádovou školou. Dítě nemá právní nárok na přijetí ve škole dle svého výběru, vždy je třeba přihlížet k zákonným kritériím, jako je spádovost, a objektivním kritériím, jako je kapacita školy a její zaměření (škola dlouhodobě akcentuje matematické a přírodovědné vzdělávání). Zákon stanoví povinnost zřizovatele zajistit právo na vzdělání všem spádovým dětem, to bylo v daném případě zajištěno.
- c) Rodiče nespádových dětí mohou požádat o přijetí dítěte ve své spádové škole, kde jim školský zákon garantuje právo přednostního přijetí. V jiné než spádové škole je ředitel **oprávněn, nikoli však povinen, nespádové dítě přijmout**. Při výběru musí dodržet § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona, což v daném případě bylo dodrženo. **Ředitelka při přijímání nezohledňovala (ani kladně ani záporně) rasu, barvu pleti, pohlaví, jazyk, víru, náboženství, národnost, etnický či sociální původ, dokonce ani majetek, rod či zdravotní stav dítěte, natož jeho rodiče.**
- d) Je důležité zdůraznit, že ověření předpokladů je koncipováno a sestaveno (přední českou odborníci v oboru speciální pedagogiky) tak, aby ověřovalo opravdu předpoklady dítěte a ne naučené vědomosti. Na takto pojaté zjišťování předpokladů se rodiče s dítětem nemohou a ani nemají jakkoli připravovat.
- e) Sociální prostředí dítěte nemá vliv na vrozené předpoklady a schopnosti dítěte. Inspekční orgán troufale předpokládá, že ze sociálně znevýhodněného prostředí nemůže vzejít dítě se zájmem o matematiku a přírodu, případně dítě s vrozenými studijními předpoklady, a proto je účast na ověřování předpokladů diskriminující. Inspekční orgán dále nepřipustně presumuje, že rodiče dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí se nepodílejí na rozvoji talentu svého dítěte již v předškolním věku. Tento výklad může být diskriminační vůči rodičům těchto dětí i dětem samotným. Inspekční orgán dále spekuluje, že úspěch při přijetí předpokládá, že se rodina podílela na rozvoji talentu svého dítěte již v jeho předškolním věku. Tato spekulace není ani pravdivá, ani ničím podložená. Jednak i sociálně znevýhodněné děti se mohou narodit s předpoklady převyšujícími děti sociálně

zvýhodněné, jednak péče rodiny nebyla předmětem ověřování předpokladů, ani nemohla ověřování předpokladů jakkoli ovlivnit, ať už se jí dítěti dostalo či nikoli. Že se *rodina podílela na rozvoji talentu svého dítěte již v předškolním věku* dítěte a že jde o nutný předpoklad k přijetí, předpokládá toliko kontrolní orgán. Toto jeho odvážné tvrzení není ničím podloženo a kontrolnímu orgánu podle našeho názoru nepřísluší.

Závěr

Tvrzení, že postup ZŠ odporuje § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona je nesprávné.

1.5.3.3. Citace z Protokolu:

Kontrolní orgán tvrdí: *O přijetí nebo nepřijetí uchazeče z oblasti mimo školský obvod rozhodovalo jeho pořadí stanovené podle počtu bodů získaných v testu ověření matematických a jazykových předpokladů.*

1.5.3.4. Vyjádření školy k postupu při přijímání/nepřijímání uchazečů

Ředitelka školy, v souladu se zákonem, stanovila před zápisem kapacitu prvních tříd. Na základě informace od zřizovatele o počtu dětí s trvalým pobytem ve spádovém obvodu školy, které mají přijít k zápisu a zahájit školní docházku (s právem přednostního přijetí) bylo zřejmé, že kapacita prvních tříd nebude pravděpodobně dostačující pro všechny zájemce (o školu je pro její kvalitu a její atraktivní nabídku mimořádně velký zájem v celém regionu, včetně Prahy).

S ohledem na zásadu předvídatelnosti (podle § 2 odst. 4 správního řádu) zveřejnila před zápisem „*Kritéria pro přijímání dětí do 1. ročníku ZŠ*“, podle kterých rozhodovala především o přijetí/nepřijetí nespádových dětí (všechny spádové děti jsou do naší školy vždy přijaty).

S ohledem na zaměření školy (škola dlouhodobě akcentuje matematické a přírodovědné vzdělávání) a především na skutečnost, že **na pokyn zřizovatele škola od září 2016 uskutečňuje podle § 17 školského zákona k rozvoji nadání žáků rozšířenou výukou některých předmětů** (matematika a přírodovědné předměty) postupovala ředitelka při rozhodování o přijetí/ nepřijetí nespádových dětí podle kritéria 2.: *ZŠ a MŠ dlouhodobě akcentuje matematické a přírodovědné vzdělávání. Z toho důvodu budou děti s trvalým pobytem mimo školský obvod přijaty na základě ověření matematických a jazykových předpokladů, a to do výše kapacity prvních tříd. Jsme přesvědčeni, že toto kritérium zcela naplňuje podmínku přiměřenosti a nezbytnosti. Nespádové děti se vždy mohou přihlásit na svou spádovou školu, kde mají zákonem zajištěno právo přednostního přijetí.*

Citace souvisejícího právního ustanovení:

§ 17 školského zákona

Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů

(1) Školy a školská zařízení vytvářejí podmínky pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů.

(2) K rozvoji nadání dětí, žáků a studentů lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů.

Závěr

Nedošlo k porušení zákona.

Kontrolní orgán zcela pominul ustanovení § 17 školského zákona, které ZŠ důsledně dodržuje vytvořením jedné třídy s rozšířenou výukou za účelem rozvoje nadání žáků.

1.5.3.5. Vyjádření školy k dalším skutečnostem nepřímo uvedeným v bodě 4 Protokolu, konkrétně k porušení § 36 odst. 4 školského zákona (ve spojitosti s porušením § 2 odst. 1 písm. a) školského zákona

Pokud kontrolní orgán argumentuje povinností v § 36 odst. 4 školského zákona, tj. povinností zákonného zástupce přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, nejde o povinnost, za kterou odpovídá kontrolovaný subjekt, tj. škola, ale o povinnost zákonného zástupce. Odkaz na uvedený paragraf, je tedy v Protokolu zcela nelogický a nepřípadný. Právo žáka na vzdělání je garantováno zákonem v jeho spádové škole a toto právo v případě základního vzdělávání zároveň splývá s jeho povinností plnit školní docházku. Tuto povinnost nemohl kontrolovaný subjekt nijak porušit a nebylo tedy jakkoli kráceno právo dítěte na přijetí v jeho spádové škole, kde je mu zákonem zajištěno právo na přednostní přijetí, a to i bez účasti dítěte u zápisu.

Tvrzení kontrolního orgánu, že využití ověřování předpokladů jako kritéria předpokládá účast dítěte a škola tak uvedeným jednáním dítěti ukládá povinnost nad rámec zákona, není pravdivý.

Pokud kontrolní orgán argumentuje § 46 odst. 1, ani toto ustanovení nebylo porušeno. Místo a dobu zápisu ředitelka řádně stanovila a tuto skutečnost inspekci opakovaně doložila a inspekce si ji na místě ověřila (tuto skutečnost ostatně uvádí i Protokol).

Závěr

Nedošlo k uvedenému porušení zákona.

1.6. Bod 5 Protokolu

1.6.1. Citace z Protokolu:

Kontrola zařazování žáků do tříd s rozšířenou výukou podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění účinném v kontrolovaném období

Škola pochybila v postupu při zařazování uchazečů do třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Ředitelka školy nedoložila souhlasy zákonných zástupců se zařazením žáků do tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018, ačkoli tento souhlas je pro zařazení žáka do třídy s rozšířenou výukou nezbytnou podmínkou.

Bylo zjištěno porušení výše uvedeného právního předpisu.

1.6.2. Vyjádření školy

V této věci bylo kontrolnímu orgánu předloženo:

- **příhláška dítěte do třídy s rozšířenou výukou**, podepsaná zákonným zástupcem
- výzva zákonným zástupcům, aby potvrdili, že mají zájem (že trvá jejich zájem) o zařazení dítěte do třídy s rozšířenou výukou (zaslaná elektronicky)
- potvrzení zákonných zástupců o trvání zájmu na zařazení dítěte do třídy s rozšířenou výukou (zaslané elektronicky)

Teprve po projevení a zopakování souhlasu ze strany zákonných zástupců bylo dítě do třídy s rozšířenou výukou zařazeno. V případě, že zákonný zástupce zájem nepotvrdil, nebylo dítě do třídy s rozšířenou výukou zařazeno a navštěvuje běžnou třídu. V minulém školním roce se tak stalo v několika případech.

Citace právního ustanovení

Ustanovení § 9 vyhlášky 48/2005 stanoví:

Ředitel školy zařadí žáka do třídy nebo skupiny žáků s rozšířenou výukou některého předmětu nebo skupin předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (dále jen „rozšířená výuka“) na základě posouzení nadání a předpokladů žáka a se souhlasem zákonného zástupce žáka.

Závěr

Tvrzení kontrolního orgánu, že „*Ředitelka školy nedoložila souhlasy zákonných zástupců se zařazením žáků do tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018,*“ se nezakládá na pravdě a navíc vychází z nesprávného právního výkladu kontrolního orgánu. Vyhláška totiž (srov. výše) netrvá na písemném souhlasu zákonného zástupce, neboť požadavek písemnosti by byl ve vyhlášce zcela jistě uveden, kdyby ji zákonodárce požadoval. Výklad kontrolního orgánu, že souhlas se zařazením musí být písemný, je nepřipustně rozšiřující a klade na ředitele a zákonné zástupce žáka požadavky, jež nemají oporu ani ve vyhlášce, ani v zákoně. Kdyby ředitel na písemném souhlasu zákonného zástupce trval, uložil by zákonnému zástupci povinnost nad rámec zákona.

Kontrolní orgán si tedy nejen že nesprávně vykládá text vyhlášky, jenž připouští dokonce konkludentní souhlas zákonného zástupce, ale orgán pochybil, když ignoroval podklady předložené ředitelkou prokazující souhlasy rodičů. **Navíc v rozporu s kontrolním řádem a správním řádem tyto předložené doklady nezahrnul do seznamu dokladů, o které opřel svá inspekční zjištění. K uvedeným dokladům nepřihlédl, zcela je ignoroval a zákonitě tedy dospěl k nesprávným inspekčním zjištěním.**

Kontrolní orgán opět v rozporu s kontrolním řádem neuvádí, který doklad citovaný v Protokolu a Inspekční zprávě prokazuje, že ředitelka školy nedoložila souhlasy zákonných zástupců.

1.7. Bod 6 Protokolu

1.7.1. Citace z Protokolu:

Kontrola dodržování § 22a odst. 1 písm. b) a odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, a o změně některých zákonů, ve znění účinném v kontrolovaném období (pracovní doba pedagogických pracovníků)

Z předloženého výkazu suplování za říjen 2017 a ze záznamů ve třídních knize II. C vyplývá, že pedagogický pracovník s osobním číslem 155 dne 10. 10. 2017 vykonával ve II. C čtvrtou vyučovací hodinu výuku anglického jazyka. V tuto dobu měla třída II. C mít vzdělávací kurz Anglický jazyk konverzace pořádaný organizací „Život je věda, zapsaný ústav“ (dále Ústav). Tento kurz není součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) a není zajišťován školou. Tato skutečnost vyplývá z třídní knihy třídy II. C vedené ve školním roce 2017/2018 a rozvrhu vyučovacích hodin dané třídy. Škola doložila, že má nastaven systém organizačního zajištění výuky při neplánované nepřítomnosti pedagogických pracovníků (suplování). Všichni pedagogové jsou dle tohoto systému ve svých volných hodinách v rámci rozvrhu hodin k dispozici ve škole (tj. na pracovišti zaměstnavatele) pro případné zastupování jiného pedagogického pracovníka (tzv. pohotovost) a vykonávají tedy podle zmíněného systému v tuto dobu práce související s přímou pedagogickou činností. Podle ŠVP ZV žáci druhého ročníku nemají vyučovací předmět anglický jazyk či anglický jazyk konverzace, je tedy zřejmé, že 4. h ve II. C pedagogický zaměstnanec školy nevyučoval předmět dle ŠVP ZV, ale vedl kurz Ústavu. Škola tedy neoprávněně poslala na zajištění externího vzdělávacího kurzu svého pedagogického pracovníka v jeho pracovní době, ve které mu zaměstnavatel stanovil povinnost být na jeho pracovišti a vykonávat práce související s přímou pedagogickou činností.

Bylo zjištěno porušení výše uvedeného právního předpisu.

1.7.2. Vyjádření školy

Kontrolní orgán pravděpodobně vychází z informace zástupkyně ředitelky školy *Zajištění výuky v ZŠ Dolní Břežany při neplánované nepřítomnosti učitele*. Tvrzení kontrolního orgánu: „Všichni pedagogové jsou dle tohoto systému ve svých volných hodinách v rámci rozvrhu hodin k dispozici ve škole (tj. na pracovišti zaměstnavatele) pro případné zastupování jiného pedagogického pracovníka (tzv. pohotovost) a vykonávají tedy podle zmíněného systému v tuto dobu práce související s přímou pedagogickou činností.“ se však nezakládá na pravdě. **Takovou informaci nikdo inspekci neposkytl.** Ve zmíněné informaci, na níž se kontrolní orgán zřejmě odvolává a která je rovněž uvedena v seznamu dokladů, o které se inspekční zjištění opírají (1 až 45 – strana 7, 8, 9 Protokolu), je uvedeno pouze „od 2. vyučovací hodiny zajišťujeme při neplánované nepřítomnosti učitele suplování z řad kolegů, kteří právě neučí“. Tzv. pevná pohotovost je v naší škole stanovena jen na první vyučovací hodiny. Dále je vše věcí dohody.

Škola vychází z ustanovení § 22 a, odst. 3 zákona o pedagogických pracovnících. Uvedené ustanovení stanoví, že pedagogický pracovník má právo si výkon jiné práce než přímé

pedagogické činnosti sám rozvrhnout a vykonávat ji na místě, které si sám určí. Má-li tedy učitel volnou hodinu, je zcela na něm, jak s tímto časem naloží, pokud mu školou není uložena jiná práce, nejčastěji suplování. Pokud tedy pracovník ve volné hodině se souhlasem zaměstnavatele vede kurz Ústavu, jde o jeho rozhodnutí a nejde tedy o porušení zákona o pedagogických pracovnících.

Závěr

Tvrzení, že: „Škola tedy neoprávněně poslala na zajištění externího vzdělávacího kurzu svého pedagogického pracovníka v jeho pracovní době, ve které mu zaměstnavatel stanovil povinnost být na jeho pracovišti a vykonávat práce související s přímou pedagogickou činností.“, se nezakládá na pravdě.

Kontrolní orgán opět v rozporu s kontrolním řádem neuvádí, který doklad citovaný v Protokolu a Inspekční zprávě prokazuje výše uvedené porušení právního předpisu.

1.8. Bod 7 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.9. Bod 8 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.10. Bod 9 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.11. Bod 10 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.12. Bod 11 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.13. Bod 12 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.14. Bod 13 Protokolu

Nebylo zjištěno porušení právního předpisu.

1.16. Námitky školy k závěrům Protokolu

a) Citace z Protokolu:

Přijímat děti k povinné školní docházce v souladu s principy rovného přístupu ke vzdělávání.

Vyjádření školy

Princip rovného přístupu ke vzdělání neporušujeme (viz argumentace výše).

b) Citace z Protokolu:

Dodržovat a využívat pracovní dobu pedagogických pracovníků v souladu s platnými právními předpisy.

Vyjádření školy

Pracovní dobu pedagogů řešíme v souladu s platnými právními předpisy (viz argumentace výše).

c) Citace z Protokolu:

Uvést ŠVP ŠD do souladu s právními předpisy.

Vyjádření školy

ŠVP ŠD jsme již upravili a zašleme ČŠI.

d) Citace z Protokolu:

Přijmout do konce účetního období 2017 taková opatření, aby nedošlo k neoprávněnému použití finančních prostředků přijatých ze státního rozpočtu v roce 2017 (v souvislosti s případným výkonem práce pedagogů školy pro Ústav).

Vyjádření školy

Jednalo se pouze o jednu hodinu – administrativní chyba byla opravena hned ve výplatě za listopad 2017.

2. Připomínky školy k Inspekční zprávě

Pro větší přehlednost uvádíme kompletní text Inspekční zprávy. Naše připomínky jsou vloženy přímo do textu a odlišeny řezem a barvou písma.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) vykonáva činnosť základnej školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a mateřské školy (dále MŠ) v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Stravování dětí a žáků je zajištěno ve školní jídelně, která je samostatným právním subjektem.

Výuka v ZŠ se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s názvem Břežanská škola (dále ŠVP ZV), který zahrnuje vzdělávání ve třídách běžných a ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 550 žáků (nejvyšší povolený počet je 575) 1. - 9. ročníku ve 26 třídách. Podpůrná opatření škola poskytuje 61 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z toho 20 žákům s využitím individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) a 19 podle plánů pedagogické podpory (dále PLPP). Na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) škola zařadila do výuky pro žáky se SVP předměty speciálně pedagogické péče. Z cizojazyčného prostředí pochází sedm žáků bez jazykové bariéry.

Zájmové vzdělávání ve školském zařízení je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu ŠD (dále ŠVP ŠD). V provozu je osm oddělení pro žáky 1. -4. ročníku, nejvyšší povolený počet účastníků ve ŠD (250) je v současné době využit téměř na maximum.

MŠ vzdělává v šesti třídách 158 dětí (tři třídy jsou věkově heterogenní, tři homogenní pro děti před zahájením povinné školní docházky). Aktuálně je z tohoto počtu 66 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, z nichž 11 má povolený její odklad. Ve školním roce 2017/2018 se zde vzdělává 11 dětí s cizí státní příslušností a jedno dítě se SVP. MŠ má celodenní provoz od 7:00 h. do 17:00 h. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s názvem Tvořivá školka plná barev a pohody (dále ŠVP PV).

Od poslední inspekční činnosti v roce 2011 se počet žáků ZŠ zvýšil o 53 %, počet dětí MŠ o 22 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

*Ředitelka školy (dále „ředitelka“) splňuje předpoklady pro výkon funkce, v níž působí od roku 2003. Nastavená organizační struktura odpovídá potřebám školy. Ředitelka delegovala kompetence na dvě zástupkyně ZŠ - jedna je statutární zástupkyně a zároveň koordinátorkou ŠVP, druhá vede školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) a je koordinátorkou inkluze. Část řídicích a kontrolních kompetencí ředitelka přenesla také na vedoucí vychovatelku ŠD a vedoucí učitelku MŠ, která organizačně zajišťuje chod MŠ, sleduje kvalitu vzdělávání a přijímá opatření k jeho zlepšování. Metodické orgány ZŠ se sice scházejí, některé předmětové komise se však setkávají jen jedenkrát ročně a jejich vliv na kvalitu vzdělávání není systematický. **Připomínka: Předmětové komise se setkávají, vyučující konzultují formálně***

i neformálně všechny důležité otázky. Školský zákon nepředepisuje škole povinnost vést z těchto pracovních setkání písemné zápisy. Ze zápisů z jednání metodických orgánů ani z průběhu hospitovaných hodin nevyplývá například pravidelná práce se standardy základního vzdělávání. **Připomínka: Toto tvrzení není ničím podloženo, není srozumitelné. Za základní standard základního vzdělávání považujeme RVP ZV a školní vzdělávací program (ŠVP). Náš ŠVP byl inspekční skupinou vysoce oceněn jak v průběhu inspekce, tak při závěrečném rozboru se zřizovatelem. Tato skutečnost ale naopak v Inspekční zprávě téměř není uvedena.**

Specializované činnosti vykonávají výchovná poradkyně a metodik informačních a komunikačních technologií bez specializačního studia. Školní metodik prevence a koordinátorka ŠVP specializační studium absolvovali; svou práci si dobře plánují, vyhodnocují ji a nadále si rozšiřují vědomosti a znalosti v rámci odborných školení. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je většinou organizováno dle potřeb školy a zájmu pedagogů. Vychovatelky ŠD se však v posledních dvou školních rocích jen ojediněle zúčastňují DVPP zaměřeného přímo na jejich práci. Dvě učitelky MŠ ve vzdělávacím procesu účinně uplatňují absolvovaný kurz pro logopedické asistenty.

Škola při naplňování cílů vzdělávání podle všech ŠVP účelně spolupracuje s řadou organizací, realizuje žákovské projekty (např. Jeden den učitelem) a pořádá exkurze, výlety a pobyty v přírodě. Rozvoj občanských kompetencí žáků se zdařile uskutečňuje například v projektu Adopce na dálku. Nadstandardní je spolupráce školy s jejím zřizovatelem, zejména v oblasti finanční podpory, která se pozitivně promítá do celkového rozvoje školy. Efektivní dlouhodobá spolupráce se Sdružením rodičů při ZŠ a MŠ v Dolních Břežanech se uskutečňuje zejména při organizaci společných akcí, při financování zájmových kroužků pro žáky a aktuálních potřeb školy.

*Systém řízení a kontroly ZŠ je funkční jen částečně. **Připomínka:** Toto tvrzení je nesrozumitelné, neověřitelné, vágní a není zřejmé, o co se opírá, tj. v čem konkrétně systém není funkční, Z takto formulovaného závěru také není zřejmé, zda je systém funkční např. z 20 % nebo např. 90 %.*

*Žáci byli do tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů zařazeni bez souhlasů zákonných zástupců, tj. v rozporu s právním předpisem. **Připomínka:** Zcela nepravdivé tvrzení. Zákonní zástupci podávali písemnou přihlášku svého dítěte do třídy s rozšířenou výukou. Před rozřazováním žáků do tříd byli rodiče mailem vyzváni, aby potvrdili, zda trvá jejich zájem. Svůj zájem tedy opět písemně (mailem) potvrdili. Někteří rodiče naopak odpověděli, že už zájem o zařazení dítěte do třídy s rozšířenou výukou nemají. Tito žáci byli zařazeni do běžné třídy. Všechny tyto skutečnosti byly opakovaně sděleny i doloženy vedoucí inspekčního týmu. K rozporu s právním předpisem rozhodně nedošlo, forma souhlasu ve vyhlášce není specifikována.*

Právní náležitosti podrobně rozebíráme výše, v připomínkách k bodu 5 Protokolu.

*Ve škole probíhají placené vzdělávací kurzy vedené organizací „Život je věda“, zapsaný ústav (dále Ústav), které jsou určeny žákům zařazeným do tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, ale nejsou součástí vzdělávání podle ŠVP ZV. **Připomínka:** Nepřesné tvrzení. Ústav Život je věda, z.ú. (vzdělávací ústav založený Obcí Dolní Břežany – zřizovatelem školy) organizuje, zajišťuje a nabízí celou škálu vzdělávacích, zájmových a sportovních aktivit pro všechny žáky školy. Jednou z řady těchto aktivit jsou i odborné kurzy (matematická logika atd.), kterých využívají žáci zařazení ve třídách s rozšířenou výukou. Ve škole probíhá tedy vzdělávání podle ŠVP doplněné o pestrou nabídku vzdělávacího ústavu.*

*Nedůsledné (nesouhlas) odlišení aktivit Ústavu a vzdělávací činnosti ZŠ se odráží v neúčelně (nesouhlas) vedené dokumentaci ve školních rocích 2016/2017 a 2017/2018. Výukové hodiny těchto vzdělávacích kurzů jsou nesprávně uvedeny v rozvrzích vyučovacích hodin ZŠ, obsah kurzů je bezdůvodně (nesouhlas) zapisován do některých třídních knih ZŠ. Elektronické žákovské knížky žáků ZŠ jsou nevhodně využívány i k záznamu hodnocení žáků v některých vzdělávacích kurzech Ústavu. **Připomínka:** Vedení školy nastavilo systém řízení a koordinace vzdělávání na půdě školy tak, aby byl systém především účelný, důsledný, důvodný, funkční a efektivní.*

*Z předložené dokumentace a rozhovorů s vedením školy i učiteli vyplynulo, že pokud je lektor vzdělávacího kurzu Ústavu neplánovaně nepřítomen a Ústav za něj nezajistí náhradu, zajistí ji škola svými pedagogickými pracovníky v rámci jejich práce přímo související s přímou pedagogickou činností, kterou mají vykonávat na pracovišti. Uplatnění tohoto chybného postupu v praxi bylo zjištěno i ČŠI. **Připomínka:** Nerozumíme, o jaká zjištění, skutečnosti a podklady se tvrzení v těchto dvou odstavcích opírají. Případné zastoupení pracovníka ústavu pedagogem školy (který má právě volnou hodinu nebo mu už vyučování dle jeho rozvrhu skončilo), není v rozporu se zákonem o pedagogických pracovnících (který uvádí, že pedagogický pracovník má právo si výkon jiné práce než přímé pedagogické činnosti sám rozvrhnout a vykonávat ji na místě, které si sám určí - paragraf 22a, odst. 3). Ředitelka školy svým učitelům nestanovila žádné povinnosti nad rámec zákona o pedagogických pracovnících (paragraf 22a). Zda učitel ve své volné hodině, popř. po skončení doby stanovené rozvrhem a po splnění všech dalších povinností vyplývajících z paragrafu 22a, odst. 1 a 2, odejde ze školy domů nebo pracuje pro jinou právnickou osobu, je zcela na jeho rozhodnutí. (Více viz výše v připomínkách k bodu 6 Protokolu).*

*Ředitelka předložila koncepci rozvoje školy zpracovanou od roku 2015, zaměřuje se na zkvalitnění vzdělávání, materiálních podmínek a na komunitní sounáležitost s obcí. Škola má pro všechny aktéry vzdělávání funkční systém přenosu informací, využívá nejen vlastní internetové stránky, ale i např. den otevřených dveří a další akce. Zákonné zástupce žáků ZŠ o průběhu a výsledcích vzdělávání informuje písemnou či telefonickou formou, případně při osobním jednání. Ne všechny sdělované informace jsou však relevantní. Vzdělávací kurzy Ústavu škola nesprávně prezentuje jako odpolední výuku ZŠ, např. v přehledu odpolední výuky ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 (zveřejněno i na webových stránkách školy). **Připomínka:** Na webu školy se začátkem školního roku jednalo o doplňující organizační sdělení, které rodičům (na jejich čtené dotazy) poskytovalo informaci, kdy jejich dětem*

končí vzdělávání v naší škole, aby jim mohli organizovat odpolední zájmové aktivity a tréninky. Tuto informaci tedy naopak považujeme za jasnou a uvádět rodičům něco jiného by naopak bylo zavádějící a nerelevantní.

Ředitelka ve školním řádu MŠ zakotvila chybné pravidlo pro ukončování vzdělávání v MŠ, které nemá oporu v právních předpisech, v praxi podle něj ale nepostupovala. Nedostatek ze školního řádu odstranila v průběhu inspekční činnosti.

ŠVP PV a ŠVP ZV jsou v souladu s příslušnými RVP. Škola vhodně obohacuje vyučování aktivitami rozšiřujícími učivo (např. přednášky, besedy, divadelní představení, Dolnobřežanský vědecký jarmark).

ŠVP ŠD není koncepčním dokumentem, nenavazuje na ŠVP ZV a není zpracován v souladu s požadavky školského zákona. Činnost ŠD se řídí Celoročním plánem výchovných činností, který je dále podrobně rozepsán v třídních knihách jednotlivých oddělení.

Ředitelka průběžně vyhodnocuje využívání materiálních podmínek školy, které umožňují poskytovat kvalitní vzdělávání podle všech ŠVP. Od minulé inspekce došlo k jejich výraznému zlepšení.

Celkem má ZŠ ve dvou pavilonech 32 učeben (včetně odborných: přírodovědné, počítačové, výtvarné, jazykových učeben apod.), všechny nadstandardně vybaveny variabilním žákovským nábytkem). K dispozici jsou dva víceúčelové sály, učitelé i vedení školy mají kvalitní pracovní zázemí. Škola využívá novou moderní sportovní halu (tělocvičnu) a venkovní víceúčelové hřiště. ŠD má dvě účelově zřízené místnosti, využívá i některé učebny ZŠ, ve kterých však chybí vybavení pro relaxaci. Všechna oddělení ŠD jsou dobře vybavena pomůckami pro zájmové aktivity.

MŠ má k dispozici dostatečné množství hraček a pomůcek, v polovině učeben jsou interaktivní tabule a odpovídající programové vybavení. Výškově diferencovaný nábytek (stoly a židle) MŠ nebyl vždy účelně využíván podle potřeb jednotlivých dětí (např. ve věkově smíšené třídě). Pro pobyt venku a rozvoj pohybových dovedností je využívána školní zahrada s dostatečným množstvím herních prvků. Společná jídelna pro MŠ a ZŠ není vybavena odpovídajícím počtem míst pro předškolní děti.

*Žáci jsou prokazatelně poučováni o dodržování bezpečnosti a zásadách ochrany zdraví (dále BOZ) na začátku školního roku i v jeho průběhu. Počet úrazů žáků se od školního roku 2015/2016 nezvyšuje. Dohledy nad žáky byly v době inspekce dodržovány podle stanovených rozpisů, počty žáků ve skupinách odpovídaly právním předpisům. V rozvrzích tříd s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů vznikají v rámci dopoledního i odpoledního vyučování volné hodiny, v nichž se žáci účastní výše uvedených kurzů. Škola nemá nastavena jednoznačná pravidla pro případ, že by se žáci zapsali do kurzu činností v něm neúčastnili a chtěli volnou hodinu trávit ve škole (zejména kde by případně pobývali, jak by byl zajištěn dohled apod.). **Přípomínka: Tato situace zatím nenastala. Nastane-li, bude funkčně a v souladu se zákonem řešena. Kontrolní orgán klade na školu požadavky nad rámec zákona, škola není povinná řešit a upravovat situace, které zatím nenastaly, a je***

spekulativní, zda a kdy vůbec nastanou. Rozvrhy hodin v těchto třídách ve školním roce 2017/2018 vykazují z důvodu včlenění hodin kurzu mezi hodiny vyučované dle ŠVP ZV rizika nižšího respektu k zásadám psychohygieny. **Připomínka: Jedná se spekulativní názor kontrolního orgánu. Škola plní všechna ustanovení § 1 vyhlášky o základním vzdělávání (č.48/2005 Sb), který upravuje organizaci vzdělávání.**

K zajištění BOZ v MŠ ředitelka stanovila pravidla ve vnitřních dokumentech (školní řád, směrnice), se kterými zaměstnance prokazatelně seznámila. Učitelky s těmito pravidly seznamují děti v průběhu vzdělávání a vedou o tom záznamy v třídní knize.

Výchovně vzdělávací proces v ZŠ je zajištěn celkem čtyřiceti třemi pedagogickými pracovníky včetně čtyř asistentů pedagoga (dále AP). Z těchto pedagogických pracovníků odbornou kvalifikaci nesplňuje 8 pedagogů, hospitovaná výuka vedená těmito učiteli nevykazovala zásadní nedostatky v organizaci výuky a přístupu k žákům. Zájmové vzdělávání ve ŠD je zajištěno osmi vychovatelkami, z toho šest je bez odborné kvalifikace. Pedagogický tým MŠ tvoří 13 učitelek a dvě AP (obě odborně kvalifikované). Ze šesti učitelek, kterým odborná kvalifikace chybí, si ji čtyři doplňují studiem. Personální podmínky ve ŠD i MŠ stejně jako při předchozí inspekční činnosti vykazují riziko. Ředitelka doložila snahu zajistit vzdělávání v ZŠ, ŠD i MŠ odborně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky.

*Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání pro školní rok 2017/2018 škola nepostupovala v souladu s požadavky školských právních předpisů. Přijetí uchazečů z „nespádové oblasti“ podmínila ověřením jejich matematických a jazykových předpokladů, čímž nebyla naplněna zásada rovného přístupu žáků ke vzdělávání. Kritéria přijímání navíc nebyla transparentní (absence bodového systému). Zákonným zástupcům budoucích žáků tím poskytla škola nepřesné a neúplné informace. **Připomínka: Nesouhlasíme – podrobněji zpracováno výše v připomínkách k bodu 4 Protokolu.***

V MŠ postupovala ředitelka při přijímacím řízení správně, kritéria pro přijetí k předškolnímu vzdělávání zohledňují děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti čtyřleté. Bylo vyhověno všem uchazečům o přijetí k zájmovému vzdělávání v ŠD.

Škola hospodář s finančními zdroji ze státního rozpočtu, posílenými o účelové dotace na podporu logopedické prevence, zvýšení platů zaměstnanců školství, platů AP a soutěže. Plat jedné AP je financovaný z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. K dalším zdrojům patří příspěvek zřizovatele, úplata za poskytované vzdělávání a školské služby, sponzorské dary a přínosy z pronájmu gymnastického sálu. Zřizovatel přispívá na platy a dohody o provedení práce. V kalendářním roce 2016 hospodařila organizace se záporným hospodářským výsledkem, který uhradila se souhlasem zřizovatele z rezervního fondu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve škole aktivně pracuje ŠPP, ve kterém působí výchovná poradkyně, školní metodik prevence, školní speciální pedagožka a psycholožka. Tým ŠPP se podílí na inkluzi žáků se SVP (sleduje jejich úspěšnost a začleňování do kolektivu) a vytváří podmínky pro jejich efektivní vzdělávání. Uskutečňuje vlastní diagnostické činnosti podle potřeb školy, komunikuje se ŠPZ.

Školní speciální pedagožka se spolu s psychologkou zabývá diagnostikou speciálních vzdělávacích potřeb, definuje hlavní problémy žáka, vytváří IVP žáků, předkládá podklady pro podávání zpráv o žácích učitelům, zákonným zástupcům a následně hodnotí zprávy pro poradenská zařízení. Dále se obě věnují metodické podpoře učitelů, konzultacím se zákonnými zástupci žáků, zajišťují krizovou intervenci, spolupracují s AP. ŠPP na základě vyhodnocení programu poradenských služeb z minulého období účelně realizuje program pro příslušný školní rok. Spolupráce učitelů a AP je v průběhu hodin a v přípravě na výuku efektivní. V hospitovaných hodinách, zvláště na prvním stupni, vyučující respektovali individuální pracovní tempo žáků se SVP, při obtížích s plněním zadaných úkolů jim poskytovali pomoc. Poradenské pracoviště účelně vyhodnocuje naplňování IVP i PLPP za účasti všech, kteří se na tomto procesu podílejí.

Oblast prevence rizikového chování žáků škola zajišťuje systematicky, přenos informací směrem k pedagogům, rodičům a žákům je funkční. Školní metodik prevence průběžně monitoruje chování žáků ve škole, plánuje potřebné preventivní aktivity, navrhuje opatření a vyhodnocuje jejich účinnost. Spolupracuje s týmem ŠPP i příslušnými odbornými pracovišti (včetně OSPOD, Policie ČR, organizace Život bez závislostí, Pedagogicko- psychologickou poradnou Středočeského kraje, aj.), zajišťuje konzultace s rodiči žáků i s vyučujícími, účastní se jednání výchovné komise. Podle aktuálních zjištění byla přijata účinná opatření při řešení všech případů rizikového chování, které škola během posledních dvou školních roků identifikovala. Téma z oblasti prevence rizikového chování a zdravého způsobu života jsou vhodně zařazována do výuky.

Všechny hospitované hodiny v ZŠ byly připravené v souladu se ŠVP ZV, výuka byla vedena obsahově správně. Při vzdělávání převládá klidný a vstřícný přístup pedagogů ke všem žákům. Vyučující kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky. Práce s chybou často nebyla efektivní, pestrost vyučovacích forem a metod nebyla vyvážená. Žáci sice byli většinou vedeni k aktivitě, logickému myšlení a souvislému vyjadřování, ve většině hodin však chyběla relevantní zpětná vazba ze strany žáků, učitelé přikládali malou důležitost podpoře vzájemné interakce a spolupráce. Z hospitovaných hodin a z anketních dotazníků pro žáky vyplývá, že žáci vnímají své možnosti poskytovat zpětnou vazbu učitelům k výchovně vzdělávacímu procesu jako málo dostačující. Škola prozatím s touto oblastí systematicky nepracuje.

V hodinách prvního stupně žáci pracovali se zájmem, hodiny byly dobře organizačně promyšleny, pedagogové vhodně a účelně motivovali žáky k práci. Výuka byla realizována prostřednictvím frontálních, skupinových činností a také formou práce ve dvojicích. Učitelé využívali aktivizační metody a přirozené komunikační prostředí, udržovali pozornost a zájem žáků po celou dobu vyučovacích hodin.

Hospitovaná výuka českého jazyka a literatury byla kvalitní, věcně správná, názorná, bohatá svým obsahem. Vyučovací hodiny cíleně prohlubovaly a rozvíjely znalosti, dovednosti a postoje žáků. Výuka měla spád, byla dobře organizačně promyšlena, učitelé účelně využívali různé metody a formy výuky. Projekt Zkvalitnění výuky v ZŠ Dolní Břežany, do něhož je škola zapojena, je zaměřen také na čtenářské dílny. Řada aktivit účelně podporuje rozvoj čtenářství

a vztah žáků k četbě v širších souvislostech (např. třídní knihovničky, recitační soutěž, propojení s kritickým myšlením apod.).

*Výuka cizích jazyků na prvním i druhém stupni byla kvalitní, většinou vedena interaktivním způsobem, učitelé i žáci cizí jazyk ve výuce při komunikaci běžně používali (výjimku tvořila hodina anglického jazyka v 8. ročníku, která nebyla organizačně ani pedagogicky dobře zvládnuta). V ostatních hodinách učitelé anglického i německého jazyka žáky úspěšně motivovali, vytvářeli pozitivní atmosféru podporující učení a vhodně výuku propojovali s každodenními reálnými situacemi. Byly využívány rozmanité výukové metody a formy práce ve vztahu k cíli hodiny. Minimálně však bylo využito sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Také zařazení názorných pomůcek (např. práce s mapou, slovníky, autentickými jazykovými materiály) a využívání informačních technologií nebylo systematické. Byla zaznamenána nízká podpora rozvoje poslechových dovedností a čtení s porozuměním. Výuka anglického jazyka je vhodně podpořena školní olympiádou anglického jazyka na 1. stupni, která vznikla z iniciativy učitelů anglického jazyka. **Přípomínka: Zde zcela chybí důležitá informace, že škola po mnoho let nad rámec svých povinností organizuje tři kola okresních olympiád (ČJ, AJ, biologie).***

*Kvalita výuky matematiky a přírodovědných předmětů se lišila podle přístupu a pedagogické erudice vyučujících - zaznamenány byly hodiny s převahou frontální práce a dominantní role učitele, ale i hodiny založené na činnostech žáků a jejich pozitivní motivaci. Probírané učivo bylo předáváno srozumitelně, přehledně strukturované a vždy bylo v potřebné míře ve škole procvičeno. Méně prostoru se žákům dostávalo k vlastnímu objevování nových faktů a zákonitostí a k jejich formulování. Chybělo větší zapojení žáků do práce s různými zdroji informací (encyklopedie, internet apod.). Ve většině hospitovaných hodin zprostředkovali nové informace žákům pouze vyučující. Celkově byla výuka pro většinu žáků dostatečně přínosná, v pasivitě a bez účinné motivace byli ponecháni jen někteří jednotlivci. Zjevnou předností pak bylo zdařilé vytváření environmentálních postojů u žáků v hodinách přírodopisu. V rámci hospitované výuky ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů bylo zaznamenáno, že učitelé málo diferencují výuku a žákům nezádávají úkoly různé obtížnosti. **Přípomínka: Ve třídách s rozšířenou výukou jsou schopnosti a výkony žáků poměrně vyrovnané, potřeba diferenciac výuky je zde výrazně nižší, než v běžných třídách.** Výrazně činnostní byla výuka informatiky, kde žáci samostatně plnili připravené úkoly a velmi účinně si rozšiřovali kompetence v oblasti informačních a komunikačních technologií.*

Výuka výchovných předmětů se výrazně zaměřovala na rozvoj vědomostní složky, byla vedena většinou frontálně a střídána účelnou skupinovou nebo samostatnou prací. Metodicky velmi zdařilá byla hospitovaná hodina výtvarné výchovy ve druhém ročníku, kde bylo vhodně využíváno výrazného přesahu do oblasti dalších předmětů. S výjimkou hodiny hudební výchovy byla výuka ve výchovných předmětech organizačně i pedagogicky dobře zvládnuta.

Zájmové vzdělávání ve ŠD poskytuje žákům pestrou nabídku činností. Další aktivity vhodně doplňují a rozvíjejí individuální schopnosti a dovednosti žáků. Pomocí společně uplatňovaných postupů a střídáním dalších činností jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Kromě těchto aktivit organizovaných ve ŠD pracují ve škole zájmové kroužky.

V oblasti péče o děti se SVP je poradenská činnost MŠ kvalitní. Vedoucí učitelka je pověřena spoluprací MŠ se ŠPZ a účelně koordinuje vzdělávání dítěte se SVP. V rámci poradenského servisu škola rodičům nabízí možnost individuální péče či konzultace s odborníky ze ŠPZ či Regionálního poradenského pracoviště při ZŠ (např. služby psychologa, speciálního pedagoga a také logopeda). Principy a zásady prevence sociálně patologických jevů jsou vymezeny školním řádem a jsou včleněny do některých témat vzdělávacího obsahu. Děti jsou důsledně vedeny k dodržování nastavených pravidel vzájemných vztahů, prevence rizikového chování je účinná.

*Organizace vzdělávání v MŠ byla zpravidla plynulá a efektivní. Ve většině tříd MŠ bylo pro vzdělávání vytvořeno vstřícné prostředí s otevřenými vztahy dětí a dospělých. Adaptace na prostředí MŠ byla úspěšně ukončena. Vzdělávání bylo správně propojené jedním tématem, kterému odpovídala připravená vzdělávací nabídka. Děti se do vzdělávání zapojovaly převážně aktivně, zvolená témata vycházela ze ŠVP PV. Spontánní a řízené aktivity se prolínaly, nebyly však vyvážené (na úkor spontánních činností). Negativní dopad nekvalifikovanosti pedagogů MŠ a absence jejich metodického vedení se promítly i v nižší míře účelně využívaných forem práce s dětmi a nezařazování cílených zdravotně preventivních aktivit pravidelně do programu dne. Převažovalo méně účinné frontální vzdělávání podle pokynů učitelky, při kterém měly děti malý prostor pro vlastní rozhodování a iniciativu. Vhodně bylo využito učení hrou formou samostatné práce dětí. Některé činnosti (ve věkově smíšené třídě) nebyly přizpůsobeny věku dětí, pro nejstarší děti byly jednoduché a pro děti nejmladší věkové skupiny byly časově nebo stupněm obtížnosti nepřiměřeně náročné. **Přípomínka: Základní a bazální povinností ředitelky školy je zajistit provoz všech součástí školy. Ředitelka důrazně preferuje kvalifikované pedagogy a jejich hledání věnuje opravdu nezměrné úsilí (ve škole působí cca 70 pedagogů). V situaci, kdy podle různých odhadů chybí ve školství 4 až 7 tisíc pedagogů však někdy musí upřednostnit povinnost především zajistit provoz školy.***

Vedoucí učitelka MŠ nesouhlasí s tvrzením o absenci metodického vedení pedagogů MŠ. Ona sama je plně kvalifikovaná a kontrolními pracovníci byla naopak opakovaně chválena (a to i za přítomnosti ředitelky školy) za řízení pedagogického procesu i metodické vedení učitelek.

Příkladně byly nejstarší děti vedeny k přípravě pro vstup do ZŠ - správné držení tužky i nůžek, dodržování metodiky při osvojování grafomotorických dovedností a správné sezení u stolu. Dobře formulované problémové otázky a jasně vyložené pracovní postupy rozvíjely u dětí schopnost pracovat s informacemi. Do průběhu vzdělávání byla vhodně zařazena i činnost zaměřená na prevenci řečových vad (sluchové a rytmické hry, hry se slovy).

Učitelky průběžně poskytovaly dětem pozitivní zpětnou vazbu, vhodné příležitosti k hodnocení a sebehodnocení však byly vytvořeny pouze v jedné třídě (např. při samostatné práci). Účinný individuální přístup (při sebeobslužných činnostech aj.) byl uplatňován zejména k nejmladším dětem nebo k dětem s odkladem povinné školní docházky (individuální úkoly k rozvoji dovedností a znalostí dětí při ranních a odpoledních činnostech) a dítěti se SVP. Ve vzdělávání dítěte se SVP s podporou AP byly uplatňovány vhodné metodické postupy a vzdělávání bylo přizpůsobeno potřebám dítěte. Spolupráce učitelky s AP byla účinná.

Vzdělávací záměry směřující k podpoře zdraví a zdravého životního stylu jsou v MŠ naplňovány jen částečně. V době inspekce byly ve většině tříd zařazeny jen relaxační pohybové aktivity nebo pohybové hry s prvky dramatizace a prožitkového učení. Pravidelné zařazování zdravotně preventivních aktivit nevyplynulo ani ze záznamů v třídních knihách ani z rozhovorů s pedagogy. Kvalitní podmínky pro spontánní pohybové aktivity ve třídách byly v době inspekční činnosti dětem nabízeny pouze ve dvou třídách. Pobyt venku je zařazován každodenně, v době inspekční činnosti byl přizpůsoben aktuálním klimatickým podmínkám. Pozitivní je, že pobyt na školní zahradě je často zařazován také při odpoledních činnostech. Učitelky u dětí upevňovaly dodržování společenských návyků, samostatnost v oblékání, stolování a v hygieně. Celodenně je dětem nabízen pitný režim. Odpolední odpočinek nebyl diferencovaný podle potřeb dětí, těm s nižší potřebou spánku nebyly nabízeny klidové aktivity mimo lůžko. Příznivé pro vytváření žádoucích návyků je, že ve všech třídách je zavedena dentální hygiena.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola v potřebné míře sleduje obvyklými mechanismy. Ředitelka vychází především z pololetní a výroční klasifikace, registruje výsledky klasifikačních prověrek a testů, získává podněty z pedagogické rady, od jednotlivých vyučujících, uplatňuje poznatky z hospitační činnosti. Výsledky z komerčního testování žáků vedení s různou mírou úspěšnosti využívá k ovlivňování práce vyučujících při výuce. Sleduje také úspěšnost žáků v různých předmětových a sportovních soutěžích a ve středním vzdělávání. V případě zhoršování prospěchu přijímá vedení školy potřebná opatření (hospitace a jednání s vyučujícím, rozhovor s žákem a zákonnými zástupci, rozvolnění učiva, doučování, individuální dopomoc apod.). Aktuálně vykazuje škola velmi dobré výsledky vzdělávání žáků. V závěru uplynulého školního roku prospělo téměř 78 % žáků s vyznamenáním, pouze jeden žák neprospěl. Z celé školy měli tři žáci sníženou známku z chování. Do výsledků vzdělávání žáků se SVP se pozitivně promítají vhodné podmínky, které mají žáci se SVP ve škole vytvořeny, a efektivní průběh jejich vzdělávání.

Výsledky vzdělávání ve ŠD jsou sledovány průběžně. Při každodenním setkávání projednávají vychovatelky chování účastníků zájmového vzdělávání a jejich úspěšnost při zapojování se do nabízených činností.

*Úroveň dovedností, která je dětmi dosahována, učitelky MŠ sice sledují, pedagogická diagnostika však vykazuje nedostatky (např. záznamy o pokrocích dětí nejsou systematické a zcela funkční). Z údajů o dětech a z rozhovorů s učitelkami vyplynulo, že často chybějí konkrétně nastavená a vyhodnocovaná opatření k individuální podpoře jednotlivých dětí. Pro děti s odkladem povinné školní docházky jsou na základě doporučení z vyšetření ŠPZ stanoveny záměry k individuální podpoře, jejich vyhodnocování však rovněž chybí. **Přípomínka: Nechybí a ČSI bylo předloženo.***

MŠ ve vzdělávání zdařile uplatňuje aktivity k prevenci školní neúspěšnosti. Děti v povinném předškolním vzdělávání jsou připravovány na vstup do ZŠ v rámci skupinové nebo individuální práce s učitelkou, formou práce s didaktickým materiálem (pracovní listy, pracovní sešity) i aktivitami řízenými pedagogem, které jsou zařazovány do průběhu vzdělávání (v rámci

projektu Než půjdu do školy). Plány školy v oblasti logopedické prevence a podpory správného řečového vývoje dětí nejsou z důvodu odchodu učitelek MŠ, které byly v této oblasti kvalifikované, důsledně naplňovány. MŠ sleduje úspěšnost dětí v ZŠ prostřednictvím společných rozhovorů s pedagogy obou škol. Na základě zjištěných skutečností přijímá opatření ke zlepšení připravenosti dětí na povinnou školní docházku.

Z inspekčních hospitací vyplynulo, že MŠ dosahuje výsledků ve vzdělávání přiměřených věku a možnostem dětí. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky většinou prokázaly základní předmatematické a předčtenářské dovednosti, orientovaly se v jednoduchých matematických pojmech, měly přiměřeně bohatou slovní zásobu, byly schopny reprodukovat krátké texty a poznaly některá písmena.

Z vystavených samostatných prací dětí je zřejmé, že zvládají rozmanité výtvarné techniky a pracovní činnosti a mají možnost projevit svou tvořivost a fantazii.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zvýšení počtu žáků ZŠ a dětí MŠ od inspekční činnosti ve školním roce 2010/2011
- Výrazné zlepšení prostorových a materiálních podmínek zejména vybudováním nového pavilónu ZŠ, venkovního víceúčelového hřiště a moderní sportovní haly
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny pouze částečně (škola uvedla do souladu ŠVP PV s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, přetrvává zejména riziko v personálním zajištění MŠ a nedostatky v pedagogickém vedení).

Připomínka: Nesouhlasíme s tvrzením: nedostatky v pedagogickém vedení MŠ (viz odůvodnění na str. 20).

Silné stránky

- Výborné prostorové a materiální podmínky ZŠ, které podporují realizaci školního vzdělávacího programu
- Kvalitní příprava dětí v povinném předškolním vzdělávání na vstup do ZŠ v oblasti grafomotorických činností, které jsou zajišťovány systematicky a metodicky správně
- Tvorba a realizace projektů s pozitivním dopadem na kvalitu vzdělávání (např. Zkvalitnění výuky v ZŠ a MŠ Dolní Břežany)
- Efektivní systém školního poradenského pracoviště projevující se úspěšností žáků se ŠVP ve výuce a jejich začleňováním se do kolektivu

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

*Systém řízení a kontroly ZŠ není zcela funkčně nastaven. **Připomínka:** Tento závěr je nesrozumitelný, neověřitelný a není zřejmé, o co se opírá. Z takto formulovaného závěru také není zřejmé, zda je systém funkční např. z 20 % nebo např. 90 %.*

*V pedagogickém vedení školy se negativně projevuje málo účinná kontrola kvality vzdělávacího procesu. **Připomínka:** Z tohoto závěru nevyplývá, o co a o který podklad kontrolní skupina tento závěr se opírá. Z takto formulovaného závěru také není zřejmé, do jaké míry je kontrola kvality pedagogického procesu funkční nebo nefunkční.*

*Negativní dopad absence metodického vedení a chybějící odborné kvalifikace učitelek MŠ se projevuje v nižší kvalitě průběhu vzdělávání. **Připomínka:** Nesouhlasíme s tvrzením: nedostatky v pedagogickém vedení MŠ (viz odůvodnění na str. 20).*

- *Hodnocení pokroku dětí v jejich rozvoji a učení MŠ neprovádí systematicky, nebyla věnována pozornost rozvoji oblastí, v nichž je vývoj dětí nerovnoměrný*
- *Vzdělávání vychovatelek ŠD v rámci DVPP neodpovídá potřebám školy*

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- *Nastavit funkční systém řízení a kontroly ZŠ, včetně kvality vzdělávacího procesu*
Připomínka: viz připomínky k tomuto tématu na straně 14 a 20
- *Vybavit všechny místnosti využívané ŠD vhodnými relaxačními prvky*
- *Zefektivnit další vzdělávání vychovatelek ŠD*
- *Zkvalitnit materiální podmínky pro vzdělávání dětí v některých třídách MŠ (také dětské stoly a židle v jídelně ZŠ diferencovat s ohledem na výšku předškolních dětí) **Připomínka:** Škola i školka je nadstandardně vybavena, to konstatuje i Inspekční zpráva.*
- *Zvýšit diferenciaci a individualizaci výuky tak, aby byl zajištěn vzdělávací pokrok každého žáka*
- *Vzdělávání zajišťovat odborně kvalifikovanými pedagogy*

3. Námitky proti způsobu a průběhu kontroly

- a) V rozporu s ustanovením § 4 odst. 2 zákona 255/2012 Sb., o kontrole není v Protokolu ani v Inspekční zprávě stanoven vedoucí kontrolní skupiny, ačkoliv jako vedoucí vystupovala inspektorka Mgr. Havelová. Pokud skutečně byla tato inspektorka v souladu s ustanovením § 4 nadřizenou osobou stanovena vedoucím kontrolní skupiny, není zřejmé, proč tato zákonná skutečnost není ani v Protokole, ani ve zprávě uvedena. Pokud nebyla vedoucím skupiny jmenována, je otázkou, proč tak vystupovala a zda tím nepřekročila své oprávnění.
- b) Mgr. Havelová zvolila v nejméně dvou případech při rozhovoru s pedagogem školy (pod záminkou rozboru hospitace) zcela nepřijatelné a politováníhodné metody.
- c) Inspektoři ve škole provedli cca 36 hospitací (o počtu hospitací se zpráva nezmiňuje), přičemž zpětnou vazbu učitelům poskytli jen v několika případech. Z toho byli učitelé velmi zklamaní. V uplynulých letech inspektoři věnovali rozborům hospitací větší prostor a učitelé se shodují na tom, že se často jednalo o velmi podnětná setkání.
- d) Kontrola na místě inspekční skupinou započala dne 13. 11. 2017. Pověření k inspekční činnosti bylo ředitelce školy předloženo pouze k nahlédnutí. Předpokládaný termín ukončení inspekce byl stanoven na 16. 11. 2017. Inspekce byla 15. 11. 2017 v pozdních odpoledních hodinách přerušena, a inspekční tým posílený o další dvě pracovnice přišel opět 20. 11., následující den, 21. 11. 2017, byla inspekce na místě ukončena.

Už 26. 10. 2017 si Mgr. Havelová vyžádala mailem zaslání řady (cca 16 souborů) zásadních dokumentů školy a zároveň zaslala odkaz na vyplnění rozsáhlého dotazníku. Vše jsme připravili a 1. 11. 2017 mailem odeslali.

Při kontrole na místě si inspektoři nechali podklady a dokumenty předem zaslané předložit znovu (pochopitelně krom mnoha dalších potřebných podkladů). Z průběhu kontroly na místě vyplynulo, že do většiny zaslaných dokumentů však předem vůbec nenahlédli. Chápeme, že pracovní vytížení všech zaměstnanců je v dnešní době enormní, ale zbytečné zasílání důležitých dokumentů školy pak považujeme za nadbytečné. Ani skutečnost, že zásadní dokumenty školy (tedy naše důležité know-how) a ještě v elektronické podobě nemá škola pod kontrolou, nepovažujeme za optimální, zvláště pokud nejsou předem jakkoli využity k přípravě inspekční skupiny.

I přesto, že všechny důležité dokumenty školy měla vedoucí inspekce k dispozici předem, zřejmě až v průběhu inspekce na místě zjistila, že ve škole jsou krom běžných tříd i třídy s rozšířenou výukou. Tato „nestandardnost“ byla pak podle slov vedoucí inspekčního týmu důvodem k přerušení inspekce.

Součástí dopisu *Oznámení o inspekční činnosti* ze dne 26. 10. 2017 byla příloha *Vybraná dokumentace pro inspekční činnost za školní roky 2016/2017 a 2017/2018*. Všechny podklady jsme inspekčnímu týmu připravili. Požadovaný *Aktualizovaný seznam pedagogických pracovníků školy s uvedením kvalifikace, délkou praxe a které*

předměty v tomto školním roce vyučují nám při počtu téměř sedmdesáti pedagogům školy dal opravdu velkou práci a jeho sestavení si vyžádalo hodně času. Tento dokument však není uveden v seznamu dokladů ani v Inspekční zprávě, ani v Protokolu o kontrole.

Požadavek na předkládání dokumentů, z nichž kontrolní orgán následně nevycházel a nepoužil je ke svým kontrolním zjištěním – viz seznam v Protokolu a Inspekční zprávě, a přesto jejich přeložení pod hrozbou sankcí uvedených v kontrolním řádu požadoval, se kontrolní orgán opět dopustil porušení ustanovení § 9 písm. a) a písm. b) zákona o kontrole, jakož i zásad hospodárnosti a přiměřenosti.

Inspekční zpráva a Protokol byla škole předána až 3. 1. 2018. Od vyžádání prvních podkladů k předání zprávy a Protokolu uběhlo tedy 10 týdnů.

Máme za to, že průběh kontroly není v souladu se zákonem o kontrole 255/2012 Sb., který je rozveden v důvodové zprávě, kde je stanoveno:

*Další významnou povinností kontrolujícího je především **šetření práv a oprávněných zájmů kontrolovaných, povinných a třetích osob**, s čímž samozřejmě souvisí též využívání oprávnění kontrolujících pouze v rozsahu nezbytném k řádnému provedení kontroly a ke splnění jejího účelu. Konkrétně sem lze zařadit např. **ochranu kontrolovaných osob před zbytečným zatěžováním, bezdůvodnými průtahy při kontrolní činnosti, opakovanými bezdůvodnými kontrolami, nepřiměřenými zásahy do práv těchto osob** apod.*

Shrnutí námitek k průběhu a způsobu kontroly

Stejně jako v případě správního řádu je i v kontrolním řádu zásada materiální pravdy korigována **požadavkem na ekonomii kontrol**, jak je tomu v ostatních procesních předpisech. Kontrola, podobně jako jiná řízení, by měla být prováděna **co nejúčelněji, nejrychleji, nejjednodušeji a nejlevněji**. Vzhledem k tomu, že kontrolní zjištění by případně měla být kvalitním podkladem pro navazující řízení, upravená zvláštními právními předpisy, a v nich přijímaná opatření a sankce, je třeba v rámci povinnosti zjistit při kontrole skutečný stav věci zohlednit i toto hledisko, čemuž odpovídá související **povinnost prokázání kontrolních zjištění prostřednictvím doložení příslušných kontrolních podkladů**. **Ani u jednoho kontrolního zjištění není tento zákonný požadavek splněn**. Ani u jednoho kontrolního zjištění není zřejmé, z kterých **konkrétních** podkladů kontrolní orgán vycházel.

4. Závěr

Jak Protokol, tak celá Inspekční zpráva je nepřezkoumatelná. Krom bodu 3 Protokolu o kontrole jsou ostatní nedostatky vytýkané v Protokolu i v Inspekční zprávě dle našeho názoru nesprávné a neodůvodněné.

Zároveň informujeme kontrolní orgán, že v souladu s povinností přijmout adekvátní opatření k prevenci zjištěných nedostatků jsme upravili Školní vzdělávací program školní družiny a ve lhůtě 30 dnů ho zašleme ČŠI.

Dolní Břežany, 16. ledna 2018

Ing. Iva Fischerová

ředitelka Základní školy a Mateřské školy Dolní Břežany